

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej w Cerkwicy

rok szkolny

2020/2023

*“W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem,
o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał,
aby więc poprzez wszystko co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również umiał bardziej być
nie tylko z drugimi, ale i dla drugich”*

Jan Paweł II, Przemówienie w UNESCO (02.06.1980)

Spis treści:

1. Podstawa prawna.
2. Wstęp.
3. Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego.
4. Wartości uznawane przez społeczność szkolną.
5. Wizja i misja szkoły.
6. Sylwetka absolwenta szkoły.
7. Cele ogólne programu.
8. Cele szczegółowe programu .
9. Realizatorzy szkolnych działań wychowawczo-profilaktycznych.
10. Analiza dotychczasowych działań wychowawczo-profilaktycznych.
11. Diagnoza potrzeb i zagrożeń.
12. Oczekiwane efekty.
13. Działania skierowane do rodziców.
14. Sposoby ewaluacji.

15. Ustalenia końcowe.

I PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej /art. 48 ust. 1, art. 53 ust. 3, art. 70 ust. 1, art. 72 ust.
2. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 ze zmianami).
3. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2004 r. nr 256 poz. 2572) - art. 54 ust. 2 pkt 1, ust. 4.
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 26, art. 84 ust. 2 pkt 1 i ust. 3.
6. Ustawa z 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 875).
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (z późniejszymi zmianami)
8. Karta Nauczyciela art., 6
9. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. 2001 nr 61, poz. 624 ze zm.)
10. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 09 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2017, poz. 1578).
11. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2009 nr 4 poz. 17).
12. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017, poz. 356)
13. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 09 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017, poz. 1591)

14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2017, poz. 1578)
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2015, poz. 843)
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. 2020, poz 1394)
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. 2020, poz 1389)
18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2020, poz 1386)
19. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz.U. 2020, poz 1385)
20. Rozporządzenie ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz. 1249)
21. Rozporządzenie MEN z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2020 poz. 1008)
22. Statut Szkoły.

II WSTĘP

Wychowanie to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży” (art. 1 pkt 3 Ustawy Prawo oświatowe).

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego ucznia oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania profilaktyczne.

Główną rolę w wychowaniu młodego człowieka odgrywają **rodzice**. To tam kształtuje się charakter dziecka, są dziedziczone doświadczenia, a także przekazywane wartości. Drugim środowiskiem wspierającym rodziców w procesie wychowawczym jest **szkoła**, która koordynuje rozwój młodego człowieka. Z tego też powodu praca wychowawcza powinna być oparta na współdziałaniu nauczycieli, uczniów i rodziców, co pozwoli osiągnąć zamierzone cele wychowawcze. Nadrzędnym celem wychowania jest wszechstronny rozwój osobowy uczniów, a także ich zdolności umysłowych, fizycznych oraz talentów.

Troska szkoły o rozwój intelektualny, społeczny, duchowy, emocjonalny i zdrowotny ucznia powinna przygotować go do prawidłowego funkcjonowania we współczesnym świecie. Szkoła ma wyposażyć i przygotować młodego człowieka do zachodzących zmian w otoczeniu oraz kontynuowania procesu kształcenia. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

III CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZEGO

W społeczności uczniowskiej krzewione są pożądane wartości wychowawcze i profilaktyczne. Szkoła wdraża w życie m. in. ideę integracji poprzez stworzenie możliwości nauki dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i uczących się w systemie kształcenia specjalnego. Pracownicy pedagogiczni są zaangażowani w działania i współpracują w tym zakresie z dyrektorem szkoły i całą społecznością szkolną. Nauczyciele współdziałają również z rodzicami w celu pełniejszej realizacji potrzeb rozwojowych dzieci, włączając ich w proces podejmowania decyzji dotyczących spraw szkoły.

W większości przypadków rodziny są zaangażowane w edukację swoich dzieci i współpracują ze szkołą, dążąc do osiągnięcia wspólnych celów. Większość rodzin funkcjonuje prawidłowo, a rodzice należycie wywiązują się z obowiązków względem swoich dzieci i dbają o zaspakajanie ich potrzeb. Dotychczasowa praktyka wskazuje, iż większość rodziców prezentuje właściwe postawy rodzicielskie: są empatyczni i tolerancyjni, lecz nie bezkrytyczni wobec dziecka i jego zachowań, pozostają w ciągłej gotowości do uczestnictwa w życiu dziecka, wykazują zainteresowanie tym, co dziecko robi, jego zabawą, nauką, dają rozsądną swobodę sprawując jednocześnie kontrolę, angażują dziecko w proces podejmowania ważnych decyzji.

Zauważa się tendencję wzrostową względem sytuacji, kiedy to rodzice potrzebują wsparcia, udzielenia pomocy lub wzmożonej kontroli prowadzonych przez nich oddziaływań wychowawczych.

IV WARTOŚCI UZNAWANE PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNĄ

Zgodnie z podstawą programową nasza szkoła promuje następujące wartości:

1. Wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu, szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele).
2. Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej.
3. Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób.
4. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość.
5. Poczucie tożsamości narodowej oraz szacunek dla tradycji.
6. Ciekawość świata, motywacja do poznawania kultury własnego regionu oraz dziedzictwa narodowego.
7. Postawa otwartości wobec innych kultur i szacunku dla ich dorobku, tolerancja.
8. Umiejętność oceniania postaw i zachowań ludzkich z zachowaniem etyki i kultury językowej.
9. Przyjmowanie aktywnych postaw w życiu i branie odpowiedzialności za własne czyny.
10. Szacunek dla przeszłości i tradycji, jako podstawy tożsamości narodowej.
11. Kultura osobista, sprawiedliwość, prawdomówność.

V WIZJA I MISJA SZKOŁY

Wizja

- Preferuje wszechstronne kształcenie na miarę XXI wieku, każde dziecko ma zapewnione warunki rozwoju umiejętności i postaw, które są niezbędne w dalszym etapie nauki i kształtują wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka i środowiska. Sprzyja temu mała liczebność klas szkolnych i preferowane aktywne metody pracy.
- Jest szkołą bezpieczną i przyjazną dla ucznia, aktywną, w której uczniowie zdobywają wiedzę i umiejętności, bawią się, pracują i odnoszą sukcesy na miarę swoich możliwości.

- Jest otwarta dla rodziców i środowiska, swoje zadania realizuje w ścisłym współdziałaniu z szeroko rozumianym środowiskiem lokalnym oraz instytucjami wspomagającymi. Rodzice aktywnie uczestniczą w życiu szkoły. Są partnerami we wszystkich podejmowanych działaniach. Współtworzą prawo szkolne i programy, wspomagają ich realizację.
- Zapewnia jak najlepsze warunki nauczania, realizacja zadań szkoły możliwa jest dzięki odpowiedniej bazie materialnej: wyposażonym pracownikom, nowoczesnym pomocom dydaktycznym, dostępowi do współczesnych źródeł wiedzy i poznania.

Misja

- Dobre przygotowanie uczniów do podjęcia nauki na wyższym szczeblu edukacyjnym.
- Przygotowanie do samodzielnego pogłębiania swojej wiedzy z wykorzystaniem różnych źródeł informacji.
- Wspomaganie rozwoju osobowego ucznia we wszystkich wymiarach: intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym.
- Uświadamianie uczniom celu nauki szkolnej.
- Rozwijanie dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie.
- Nabywanie pewności siebie i wiary we własne siły.
- Odkrywanie i rozwijanie mocnych stron każdego ucznia.
- Promowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego, bezpiecznego i konstruktywnego stylu życia służącego kształtowaniu pozytywnych postaw społecznych.
- Zachęcanie ucznia do świadomego stawiania się dobrym człowiekiem i dobrym kolegą.
- Kształtowanie u ucznia empatii społecznej.

- Promowanie kultury osobistej ucznia.
- Wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi oraz związanych z aktualną sytuacją zdrowotną.
- Chronienie ucznia przed stosowaniem środków i substancji psychoaktywnych.
- Zapobieganie agresji i przemocy.
- Przeciwdziałanie sytuacjom i zachowaniom problemowym w szkole oraz w czasie drogi do i ze szkoły.

VI SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Realizując ogólne zadania szkoły dążymy do tego, by nasz absolwent:

□ w sferze nauki:

- **był przygotowany do dalszej nauki**, rozwijał swoje talenty, myślał samodzielnie, twórczo i krytycznie, umiał realizować własne plany i marzenia;
- **sprawnie posługiwał się językiem ojczystym**, umiał korzystać z różnych źródeł informacji, potrafił zdobywać, przetwarzać i wykorzystywać wiedzę, umiał korzystać z nowoczesnych technologii komunikacyjnych;
- **miał świadomość potrzeby nieustannego rozwoju i kształcenia**, był świadomy, że każdemu kreatywnemu działaniu powinien towarzyszyć wysiłek i był gotów go podejmować.

□ w sferze społecznej:

- **dobrze funkcjonował w swoim otoczeniu**, czuł się członkiem społeczności lokalnej, obywatelem Polski i Europy, był ciekawy świata;

- **znał i szanował tradycje rodziny, szkoły i narodu**, wykazywał chęć poznania ojczystego kraju i jego zwyczajów;
- **znał i kierował się powszechnie uznawanymi wartościami**, potrafił odróżniać dobro od zła;
- **był odpowiedzialny, prawy i uczciwy**, wyrażał siebie w sposób akceptowany społecznie, znał konsekwencje prawne zachowań, które wykraczają poza normy społeczne;
- **był przedsiębiorczy**, umiał dbać o swoje finanse, jak również rozumiał, jak funkcjonuje w społeczeństwie obrót pieniądza;
- **umiał współpracować w grupie** i potrafił budować przyjazne relacje z rówieśnikami, nazywać swoje emocje i panować nad nimi;
- **był tolerancyjny** wobec odrębności innych, w tym wobec cudzoziemców, osób starszych czy niepełnosprawnych;
- **umiał zachować się kulturalnie**, znał zasady dobrego wychowania, używał form grzecznościowych;
- **potrafił budować przyjazne relacje z rówieśnikami**, umiał nazywać swoje emocje, potrafił nad nimi panować, pokojowo rozwiązywał konflikty, umiał dyskutować, był wrażliwy na potrzeby innych;
- **dbał o zdrowie własne i innych**, kształtował właściwe nawyki żywieniowe, znał i stosował się do zasad higieny oraz reżimu sanitarnego w społeczności szkolnej i lokalnej, znał zagrożenia wynikające z zażywania alkoholu, nikotyny i innych używek;
- **stosował się do zasad ekologii**, segregował odpady, dbał o ochronę środowiska, rozumiał sekwencję zachodzących zmian klimatycznych;
- **dbał o swój wygląd**, ubierał się schludnie i odpowiednio do czasu i miejsca;
- **bezpiecznie poruszał się po drogach**, posiadał Kartę Rowerową.

□ w sferze kulturowej:

- **w sposób aktywny i twórczy uczestniczył w różnych formach kultury;**

- **umiał analizować docierające do niego informacje**, był krytyczny wobec zasobów sieci Internet, programów telewizyjnych, filmów, czasopism, książek, znał mechanizmy działania reklamy;
- **był otwarty, komunikatywny, kreatywny** oraz zaangażowany w działalność artystyczną.

VII CELE OGÓLNE PROGRAMU

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1. Fizycznej** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych.
- 2. Psychiczej** - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej.
- 3. Społecznej** - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych.
- 4. Aksjologicznej** - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenianie wartości zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

VIII CELE SZCZEGÓLNE PROGRAMU

1. Kształtowanie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów, umacnianie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków.
2. Wskazywanie zagrożeń bezpieczeństwa i zdrowia oraz skutków uzależnień, uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia. Zapobieganie zachowaniom agresywnym. Uczenie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami.
3. Propagowanie szacunku dla dobra wspólnego, przygotowanie do życia w grupie rówieśniczej, rodzinie, w społeczności lokalnej i państwie. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, tworzenia pozytywnych i satysfakcjonujących relacji międzyludzkich.

4. Wspieranie wszechstronnego rozwoju osobowości, dociekliwości poznawczej, użyteczności wiedzy i umiejętności zdobytych na danym etapie edukacji – motywowanie do nauki. Przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie.
5. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego i zdrowego stylu życia.
6. **Zwrócenie w roku szkolnym 2020/2021 szczególnej uwagi na bezpieczeństwo zdrowotne, związane z epidemią COVID -19.**

Program wychowawczo-profilaktyczny tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania, Statutem szkoły, uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej .Określa sposób osiągania celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia również kierunki i formy profilaktycznych oddziaływań wychowawczych, skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Profilaktykę wychowania należy rozumieć jako interwencję wzmocniającą, korygującą i uzupełniającą. Działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły obejmują wszystkich uczniów i powinny być dostosowane do ich możliwości intelektualnych i psychofizycznych.

Program uwzględnia również podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, którymi w roku szkolnym 2020/2021 są:

1. Wdrażanie nowej podstawy programowej w szkołach ponadpodstawowych ze szczególnym uwzględnieniem edukacji przyrodniczej i matematycznej.
2. **Rozwijanie samodzielności, innowacyjności i kreatywności uczniów.**
3. Wdrażanie zmian w kształceniu zawodowym, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia osób dorosłych.
4. **Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno – pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.**
5. **Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość.**
6. **Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.**
7. **Działania wychowawcze szkoły: wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.**

Program Wychowawczo - Profilaktyczny realizują **nauczyciele, rodzice i uczniowie oraz inne podmioty**. Na podstawie Programu dla każdej klasy tworzy się plan działań wychowawczych i profilaktycznych dostosowany do potrzeb, możliwości i sytuacji wychowawczej klasy. Zakłada się współpracę z rodzicami oraz instytucjami, wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną. Program jest dokumentem o charakterze otwartym.

IX REALIZATORZY SZKOLNYCH DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego i profilaktycznego w szkole, dba o bezpieczeństwo uczniów (w tym związane z COVID-1),
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze Statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt Programu Wychowawczo-Profilaktycznego (wyznaczeni nauczyciele) i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz ochrony zdrowia
- uczestniczy w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz zdrowia,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z obowiązującymi w szkole dokumentami i procedurami, zwyczajami i tradycjami,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
 - współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych oraz bezpieczeństwem i zdrowiem dzieci,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,

- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

5. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

6. Rodzice:

- współtworzą Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły.

7. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z wychowawcami i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,

- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

X ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYCH SZKOŁY

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany także na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku w ubiegłym roku szkolnym , z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej(ankiet dla uczniów, nauczycieli i rodziców),
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków z realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2019/2020,
- obserwacji uczniów na zajęciach dydaktycznych, wycieczkach, uroczystościach szkolnych, na korytarzach w czasie przerw, w drodze do i ze szkoły,
- analizy dokumentacji pedagoga szkolnego - analiza problemów szkolnych, działań interwencyjnych,
- analizy wyników klasyfikacji, w tym frekwencji,
- rozmów indywidualnych z uczniami, nauczycielami i rodzicami ,
- dotychczasowych zajęć profilaktycznych w klasach,
- spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- rozpoznania środowiska rodzinnego ucznia.

W analizie sytuacji wychowawczej szkoły zostały uwzględnione:

- sukcesy wychowawcze szkoły (statystyki szkolne, analiza przypadków indywidualnych)
- potrzeby uczniów i ich oczekiwania (na podstawie informacji uzyskanych przez wychowawców klas oraz informacji uzyskanych od uczniów)
- potrzeby rodziców
- źródła zewnętrznego wsparcia wychowawczego.

XI DIAGNOZA POTRZEB I ZAGROŻEŃ

W powyższym procesie działania szkoły są ukierunkowane na wzmocnienie czynników chroniących i tym samym wychwycenie czynników ryzyka.

CZYNNIKI CHRONIĄCE:

- indywidualne traktowanie ucznia,
- poczucie przynależności uczniów do własnej klasy i szkoły,
- przyjazny klimat i bezpieczeństwo w szkole,
- prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza,
- sukcesy edukacyjne, okazje do osiągnięć oraz rozpoznawania własnych uzdolnień,
- poczucie docenienia, uczciwego i sprawiedliwego traktowania ze strony nauczycieli,
- pomoc i wsparcie ze strony nauczycieli i innych pracowników,
- dobra atmosfera i klimat w szkole,
- zaspokajanie przez rodziców podstawowych potrzeb dziecka oraz ich wsparcie w nauce i trudnych sytuacjach (większość rodziców),
- dobrze przygotowana, wysoko wykwalifikowana kadra pedagogiczna,
- ścisła współpraca szkoły ze służbami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi wspierającymi proces wychowawczy,
- odpowiednie nastawienie nauczycieli w podejściu do uczniów: wspieranie ich indywidualnych możliwości, zainteresowań i własnych uzdolnień, elastyczne podejście do ucznia w zależności od jego możliwości i przyswajania wiedzy,
- przestrzeganie przez nauczycieli zaleceń pracy z uczniem zawartych w opinii i orzeczeniu poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- stosowanie przez nauczycieli systemu pozytywnych wzmocnień: pochwał ustnych, pisemnych, plusów itp.
- różnorodna oferta zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów,

- wspieranie przez nauczycieli w bieżącej pracy uczniów z problemami, poprzez oferowanie im pomocy w różnych sytuacjach m.in. w ramach dobrze zorganizowanej pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- prowadzenie zajęć dla uczniów wymagających wsparcia specjalistów: zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne, rewalidacyjne,
- systematyczne analizowanie przez Radę pedagogiczną wyników diagnoz, efektów kształcenia i sprawdzianów rocznych, formułowanie wniosków i wdrażanie do dalszej pracy.

CZYNNIKI RYZYKA:

- uzyskiwanie niskich osiągnięć szkolnych,
- zachowania problemowe niektórych uczniów podczas lekcji i przerw,
- brak ścisłej współpracy z rodzicami niektórych uczniów,
- niska frekwencja na zajęciach,
- słabe radzenie sobie z negatywnymi emocjami w różnych sytuacjach życiowych,
- nieumiejętność gospodarowania czasem przeznaczonym na naukę i inne zajęcia,
- swoboda zachowań dziecka w różnych sytuacjach i brak odpowiedniej reakcji ze strony rodziców,
- słaba znajomość konsekwencji związanych z nakłanianiem przez rówieśników do zachowań problemowych,
- agresja słowna (wulgaryzmy, klótnie rówieśnicze, wyśmiewanie, plotkowanie, obrażanie innych),
- niski poziom kultury języka w stosunku do rówieśników i osób starszych,
- hałas podczas przerw i przebywanie w niewłaściwych miejscach,
- zachowania mające charakter przemocy fizycznej (drobne bójki, zaczepki, konflikty między uczniami),
- niezdrowe odżywianie.

W związku z czasowym ograniczeniem funkcjonowania jednostek systemu oświaty w celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania Covid-19 nie udało się w trybie stacjonarnym zrealizować zaplanowanych działań profilaktycznych na II semestr roku szkolnego 2019/2020. Zostaną one uwzględnione w wykazie zadań do realizacji w bieżącym roku szkolnym.

XII OCZEKIWANE EFEKTY

1. Uczeń ma poczucie przynależności do społeczności lokalnej, tożsamości narodowej, zna zasady demokracji i samorządności, poznaje i stosuje elementarne normy współżycia społecznego w grupie rówieśniczej; uczeń jest patriotą.
2. Uczeń wie, gdzie szukać pomocy w sytuacjach zagrażających jego bezpieczeństwu. Przyswaja sobie podstawowe zasady tolerancji.
3. Uczeń rozpoznaje sytuacje zwiastujące zagrożenie, potrafi zachować się w sytuacjach konfliktowych, staje się wrażliwy na potrzeby innych, zna podstawowe zasady tolerancji, bezpieczeństwa i higieny.
4. Uczeń ma wiedzę o szkodliwości działania nałogów, środków uzależniających w tym substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, uczy się dokonywania słuszych wyborów.
5. Uczeń rozumie rolę i znaczenie rodziny w życiu człowieka.
6. Uczeń poznaje i stosuje elementarne normy współżycia społecznego w grupie rówieśniczej.
7. Uczeń odkrywa swoje możliwości, poznaje sposoby rozwijania uzdolnień i zainteresowań, jest twórczy i kreatywny.
8. Uczeń potrafi świadomie korzystać ze środków komunikacji masowej, wykorzystuje technologię komputerową i informacyjną w praktyce, potrafi sprostać wymaganiom związanym z dalszą edukacją.
9. Uczeń podejmuje próby twórczego uczestnictwa w kulturze, poznaje rolę i znaczenie kultury i sztuki w życiu człowieka.
10. Uczeń czerpie satysfakcję z obcowania z kulturą i sztuką.
11. Uczeń rozumie potrzebę dbałości o higienę osobistą oraz przestrzega zasad chroniących zdrowie własne i cudze.
12. Uczeń zna i stosuje zasady zdrowego stylu życia.
13. Uczeń poznaje współzależność między człowiekiem a środowiskiem naturalnym, propaguje idee ochrony środowiska.

XIII DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

Rodzice są fundamentalną podstawą współpracy i doskonalenia oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych. Z tego też powodu bardzo istotna jest współpraca środowiska szkolnego z rodzicami, celem polepszenia efektywności pracy z uczniem. Do podstawowych zadań i form realizacji zaliczamy:

a) Informowanie rodziców o pracach szkoły:

- zapoznanie ze Statutem szkoły,
- zamieszczenie aktualności na stronie internetowej szkoły i blogach nauczycielskich
- informowanie o formach pomocy edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, socjalnej organizowanych w szkole i poza nią.

b) Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole:

- informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu na zebraniach z rodzicami i poprzez dziennik elektroniczny,
- rozmowy indywidualne z nauczycielami uczącymi,
- indywidualne spotkania z wychowawcą i pedagogiem,
- kontakt telefoniczny, mailowy z rodzicem,
- konsultacje dla rodziców według potrzeb.

c) Współodpowiedzialność za wychowanie dzieci, promowanie wśród rodziców prowadzenia zdrowego trybu życia i walki z nalogami:

- rozmowy z rodzicami – indywidualne i na zebraniach z rodzicami (pedagogizacja rodziców).
- kierowanie rodziców mających trudności w wychowywaniu dzieci do odpowiednich instytucji wspomagających wychowanie dzieci.
- organizowanie spotkania z pracownikiem Poradni lub przedstawicielem innej placówki w celu podniesienia wiedzy i kompetencji rodziców (pedagogizacja rodziców, wg zgłaszanych potrzeb).
- zamieszczanie informacji, broszur oraz treści związanych z wychowaniem i opieką na stronie internetowej szkoły oraz na szkolnej gazecie.
- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków oraz postępowania w tego typu przypadkach.

XIV SPOSOBY EWALUACJI

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane będą systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciągnięciu wniosków na przyszłość. Ewaluacja będzie przeprowadzana poprzez:

- a) Obserwacje i analizy zmian w zachowaniu, postawach i działaniu uczniów oraz rozmowy z uczniami.
- b) Przeprowadzenie ankiet wśród uczniów i rodziców.
- c) Wywiad wśród nauczycieli.
- d) Rozmowy z rodzicami.
- e) Wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawczych.
- f) Analizę dokumentacji.

Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego będzie przeprowadzana w każdym roku szkolnym przez Zespół zadaniowy ds. programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły. Z wynikami raportu zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna. Wnioski te będą wykorzystane w celu modyfikacji i ulepszenia działań o charakterze wychowawczo-profilaktycznym.

Ewaluacje wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego i opracować wyniki do wniosków na nowy rok szkolny.

XV USTALENIA KOŃCOWE

- Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły.
- Dyrektor czuwa nad prawidłowością jego realizacji.
- Program Wychowawczo-Profilaktyczny otwarty i może być modyfikowany w trakcie jego realizacji.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny opracował zespół nauczycieli w składzie:

1. Dorota Bujanowska- przewodnicząca Zespołu, wychowawca klasy III
2. Barbara Sądziej- pedagog, wychowawca grupy przedszkolnej
3. Uszula Szulc- wychowawca klasy I
4. Wiesława Saran- wychowawca II
5. Ewa Sipiak- Troczyńska- wychowawca klasy IV
6. Anita Nowak- wychowawca klasy V
7. Irena Lewicka- wychowawca klasy VI
8. Ewelina Przydryga- wychowawca klasy VII
9. Łukasz Maślij- wychowawca klasy VIII

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został przyjęty do realizacji przez:

- Radę Pedagogiczną Uchwała Rady Pedagogicznej Nr 7/2020 z dn. 15.09.2020 r.
- Radę Rodziców – Uchwała Nr 2/2020 z dn. 08.09.2020 r.
- Samorząd Uczniowski - uzyskał pozytywną opinię dn. 10.09.2020 r.

Program wchodzi w życie z dniem 15.09.2020 r.

UWAGA:

W roku szkolnym 2020 / 2021 zadania wynikające z obowiązku zapewnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w okresie trwania epidemii COVID-19 będą realizowane w zakresie oraz formach zgodnych z aktualnie obowiązującymi dla obszaru, gdzie znajduje się szkoła zaleceniami sanitarnymi oraz wskazówkami MEN dotyczącymi kształcenia na odległość.